

КАРАР

«16» декабрь 2024 ел

№ 1022

«2025 - 2027 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында иреклелекне үстерү» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында иреклелекне үстерү» муниципаль программасын расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru/>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru/>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына йөклөргә.

Житәкче

Р.М. Гатиятов

«2025 - 2027 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнда
иреклелекне үстерү» муниципаль программасы

Гомуми нигезләмәләр

Иреклек (волонтерлык) мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль ярдәм һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү, физик культура һәм спорт, әйләнә-тирә мохитне саклау, гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәтү һәм бетерү кебек өлкәләрдә социаль бурычларны хәл итү максатларында эшләргә түләүсез башкару һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү рәвешендә эшчәнлек булып тора. Иреклек (волонтерлык) эшчәнлеген үстерүгә һәм таратуга ярдәм итү социаль һәм яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре исәбенә кертелгән.

«2025 - 2027 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнда иреклекне үстерү» муниципаль программасы программаларның методик бердәмлеген, аларны Арча муниципаль районының социаль үсеш стратегиясе белән килештерүне тәмин итәчәк.

Программаның төп максаты Арча муниципаль районының тармакара характердагы төп социаль проблемаларын хәл итү һәм шул нигездә халыкның тормыш дәрәжәсен һәм мәшгульлеген күтәрү, хезмәт һәм интеллектуаль потенциалны үстерү.

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2025 - 2027 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнда иреклекне үстерү» муниципаль программасы
Программаның муниципаль заказчысы	АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаны төп эшләүче	Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгә
Программаның төп башкаручылары	- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгә; - Арча муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ; - Арча муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ; - Арча муниципаль районының финанс-бюджет

	<p>палатасы» муниципаль казна учреждениесе; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча бүлеге; -учреждениеләр, оешмалар, ижтимагый берләшмәләр.</p>
Программаның максаты	<p>Арча муниципаль районы территориясендә яшәүче барлык яшьтәге гражданның ирекчеләр хәрәкәте (волонтерлык) эшчәнлегенә жәлеп итү.</p>
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - социаль бурычларны хәл итүдә ирекчелек (волонтерлык) оешмаларына һәм ирекчеләр хәрәкәтендә катнашучыларга (волонтерлар) ихтыяж булуны тәмин итә торган шартлар тудыру, шулай ук жәмгыятьтә ирекчелекне (волонтерлык) тануны арттыру; - ирекчелек хәрәкәте юнәлеше буенча эш тәҗрибәсен туплау һәм тарату; -волонтерлар эшчәнлегенә мөмкинлекләре турында киң мәгълүмат бирү, яшьләргә ихтыяри хәрәкәткә жәлеп итү; - ирекчелек (волонтерлык) эшчәнлегенә методик, мәгълүмати, консультация, белем һәм ресурс ярдәмен үстерү; -районның ирекчелек хәрәкәтен үстерүдә яңа технологияләр керту; социаль әһәмиятле проектлар, акцияләр, чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру; оешмаларга, оештыру рәвешләренә бәйсез рәвештә, ирекчелек инициативаларга нәтиҗәләрәк эшләүгә ярдәм күрсәтү; - ирекчелек хәрәкәтен пропагандалау (реклама агитацияләре, акцияләр уздыру, массакуләм мәгълүмат чараларында, (социаль медиа) ирекчелек темасын яктырту; ирекчелек хәр (волонтерлык) өлкәсендә, ирекчелек (волонтерлык) оешмаларның коммерциячел булмаган секторның башка оешмалары, бизнес, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр, массакуләм мәгълүмат чаралары, халыкара, дини һәм башка кызыксынган оешмалар белән үзара хезмәттәшлеген дә кертәп, секторара хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү; - Волонтерлар хәрәкәте эшчәнлеген стимуллаштыру һәм үстерү ысулларын эшл, ирекчелек катнашучыларның иң яхшыларын бүләкләү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	<p>2025-2027 еллар</p>

Финанслау чыганагы	- жирле бюджет
Программаны ашыруның нәтижеләре	-Арча муниципаль берәмлеге территориясендә ирекле эшчәнлеккә жәлеп ителгән гражданның өлешен 2027 елга 25 %ка кадәр арттыру. - 2027 елга кадәр белем алган волонтерлык хәрәкәтенең координаторлары санын 12 кешегә кадәр арттыру.
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп торы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты

1 бүлек. Проблеманың үзенчәлеге һәм программаның максатлары

Волонтерлар эшчәнлеге, ирекле активлык жәмгыятьнең мәгариф, фән, мәдәният, сәнгать, сәламәтлек саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм башка өлкәләрдә социаль үсешенә мөһим факторлары булып тора.

Соңгы ун елда ирекле (волонтерлык) бөтен дөньяда көч туплый. Волонтерлыкны үстерүгә һәм таратуга ярдәм итү социаль һәм яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре исәбенә кертелгән.

Хәзерге дөньяда ирекле (волонтерлык) эһәмиятен карап, аның профилактик эһәмиятен асызыкларга кирәк. Бүгенге көндә яшьләр арасында тискәре социаль процесслар - девиацияләр, социаль катламлану һәм тәңгәллек кризисы, төгәл гражданлык позициясе булмау күзәтелә, мондый шартларда дәүләт, аерым алганда, муниципалитет патриотик рухлы, төпле һәм актив кешеләргә мохтаж. Жәмгыятьнең социаль проблемаларын хәл итүдән тыш, яшьләрнең үзләрен социальләштерүгә һәм мобилизацияләүгә, аның гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлтелгән.

Ирекле (волонтерлык) эшчәнлеге мәрхәмәтлелек, кызгану, эчкерсезлек кебек әхлакый кыйммәтләргә үстерергә мөмкинлек бирә. Ирекле (волонтерлык) белән шөгыйльләнгән гражданның чараларны һәм акцияләргә оештыру, халыкның төрле категорияләргә белән аралашу күнекмәләрен һәм осталыкларын ала, бу аларның Труд базарында конкуренциягә сәләтлелеген арттыра.

Шәхси үсештән тыш, волонтерлар жәмгыятьнең социаль проблемаларын хәл итүдә актив ярдәм итә, ятим балаларга, ветераннарга ярдәм, балалар һәм яшьләр арасында бәйләлекне профилактикалау белән шөгыйльләнә.

Төп максат - ирекле (волонтерлык) хезмәт идеяләрен жәмгыять пропагандалау һәм укучыларны һәм студентларны социаль эһәмиятле проблемаларны хәл итүгә жәлеп итү юлы белән халыкның югары әхлакый сыйфатларын үстерү (социаль, экологик, гуманитар, мәдәни-мәгариф, мәгърифәтчелек һәм башка проектларда һәм программаларда катнашу аша).

1.1 Программаның төп бурычлары

1. Ирекле (волонтерлык) оешмаларының һәм волонтерларның (волонтерларның) социаль бурычларны хәл итүдә катнашуына ихтыяж булуны тәэмин итә торган шартлар тудыру, шулай ук жәмгыятьтә иреклеликне (волонтерлык) арттыру;
2. Ирекле юнәлешләр буенча эш тәҗрибәсен туплау һәм тарату;
3. Волонтерлар эшчәнлегенә мөмкинлекләре турында киң мәгълүмат бирү, яшьләрне иреклелик хәрәкәтенә җәлеп итү;
4. Ирекле (волонтерлык) эшчәнлекнең методик, мәгълүмати, консультация, белем бирү һәм ресурс ярдәмен үстерү;
5. Районда иреклелик хәрәкәтен үстерүдә яңа технологияләр кергү;
6. Төрле социаль әһәмиятле проектлар, акцияләр, чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;
7. Оештыру рәвешләренә бәйсез рәвештә, оешмаларга иреклелик инициативаларына ярдәм итү буенча нәтижеләрәк эш ярдәм итү;
8. Иреклелик хәрәкәтен пропагандалау (реклама агитацияләре, акцияләр уздыру, массакуләм мәгълүмат чараларында, (социаль медиа) иреклеләр темасын яктырту);
9. Иреклелик (волонтерлык) өлкәсендә секторара хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү, ирекле (волонтерлык) оешмаларның коммерциячел булмаган секторның башка оешмалары, бизнес, дәүләт хакимияте органнары белән җирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр, массакуләм мәгълүмат чаралары, халыкара, дини һәм башка кызыксынучы оешмалар белән үзара хезмәттәшлеген дә кертәп.
10. Волонтерлар хәрәкәте эшчәнлеген стимуллаштыру һәм үстерү ысулларын эшләү, ирекле катнашучыларның иң яхшы катнашучыларын бүләкләү.

2 бүлек. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОГЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Программа 2025-2027 еллар дәвамында ике этапта гамәлгә ашырылачак.

I этап - 2025-2026 ел.

II этап - 2026-2027 ел.

Беренче этапта:

Программаны гамәлгә ашыруның оештыру нигезләрен эшләү;

- кызыксынучы оешмалар белән элементләр урнаштыру;

Оештыручылар, волонтерлык хәрәкәтендә катнашучылар өчен методик кулланмалар, мәгълүмати брошюралар эшләү;

Икенче этапта түбәндәгеләр күздә тотыла:

- төп чаралар планы нигезендә программаның төп чараларын гамәлгә ашыру

3 бүлек. Программа чаралары исемлеге һәм аларны тасвирлау

"2025-2027 елга Арча муниципаль районында иреклеке үстерү" муниципаль программасын гамәлгә ашыру чаралары планы

№	Чаран исеме	Үтәү срогы	Жаваплы башкаручылар	Финанслау күләме (мең сум)		
				2025 ел	2026 ел	2027 ел
1.	Иреклеке оешмалары житәкчеләренең муниципаль кинәшмә-семинарлары	Ел дәвамында	ОДМС, «Мәгариф идарәсе» МУ, «Мәдәният идарәсе» МУ, "Жину волонтерлары", социаль яклау бүлгеге, Форпост үзәге, 21 гасыр яшьләре, Арча МР ДОСААФ	0	0	0
2.	"Яшьләр сәламәт яшәү рәвеше якты!" Кушылыгыз!» акциясе	Февраль	ОДМС, "Жину волонтерлары"	0	0	0
3.	Бәйрәмнәргә багышланган кичке тематик чаралар сериясе	Февраль, Март	АМР Башкарма комитеты, 21 гасыр яшьләре, «Мәдәният идарәсе» МУ	4	5	4
4.	Халыкара хатын-кызлар көненә багышланган "Сезнең өчен, кадерле хатын-кызлар!" акциясен үткөрү	Март	21 гасыр яшьләре, «Мәгариф идарәсе» МУ, «Мәдәният идарәсе» МУ	4	4	5
5.	Укучы яшьләр арасында спорт ориентлашуы буенча район ярышлары	Март	ОДМС, волонтерлар	10	11	10
6.	Язгы/ көзгә игелек атнасы	Март	«Мәгариф идарәсе» МУ	0	0	
7.	«ФОРПОСТ» отрядларында катнашучылар эчен гомуми физик әзерлек буенча ярышлар	Март-апрель	«Мәгариф идарәсе» МУ, Форпост үзәге	7	7	7
8.	«Жину агачы» бөтенроссия	Апрель	Бердәм Россия,	1	1	1

	акциясе			«Мегаариф идарәсе» МУ Ветераннар советы			
9.	«Георгий тасмасы» бөтенроссия акциясе	Май	0	21 гасыр яшьләре, «Мегаариф идарәсе» МУ	0	0	0
10.	Хәрби хезмәткә чакырылу көне район социаль-патриотик акциясендә катнашу	Апрель, октябрь	0	Хәрби комиссариат, ДОСААФ, «Мегаариф идарәсе» МУ, ҚДН.	0	0	0
11.	«Үлемсез полк» бөтенроссия акциясе	Май	0	Арча районы оешмалары	0	0	0
12.	"ГТО майданчыгы" саламәтлек фестивале	Февраль Сентябрь	0	ОДМС, ҚДН, волонтерлар	0	0	0
13.	Яшь оештыручыларны язгы кыр һәм көзгә кыр эшләре барышында иң яхшы курсәткечләр буенча бүләкләү	Май Август	25	Арча районы УСХиП, ТР АМОның Арча бүлекчәсе	25	26	26
14.	СПИДтан үлгәннәрне искә алу көнә кысаларында "Мине исендә тот" акциясе	Май	0	Жинү волонтерлары, 21 гасыр яшьләре, ҚДН, Арча үзәк район хастаханәсе	0	0	0
15.	«Яшьләр тәмәкә тартуга каршы. Бөтенләйгә!» акциясе	Май	0	Волонтерлар, 21 гасыр яшьләре, Форпост үзәге	0	0	0
16.	Балаларны яклау көненә багышланган Балалар сабантуе үткәру	Июнь	25	ҚДН, опека һәм попечительлек бүлеге Социаль яклау бүлеге «Мегаариф идарәсе» МУ	25	25	26
17.	Балаларны яклау көненә багышланган "Балаларга ярдәм ит" акциясе	Июнь	1	«Мегаариф идарәсе» МУ, «Жинү волонтерлары», социаль яклау бүлеге	1	1	0
18.	"Без - Россия граждандары! " бөтенроссия акциясе	Июнь	2	Бердәм Россия, Форпост үзәге,	2	1	1

19.	«Хәтер шәме» бөтенроссия акциясе	Июнь	Жину волонтерлары	1	2	1
20.	Хэйрия концерты	Июль	Барлык яшьләр оешмалары, «Мәдәният идарәсе» МУ	12	11	11
21.	Өлкәннәр декадасы	Октябрь	Волонтерлар, Социаль яклау бүлеге, Ветераннар советы	5	5	4
22.	Хокук бозуларны профилактикалау буларак күңелле стартлар	Ноябрь-декабрь	Форпост үзәге, КДН, ОДМС	5	5	5
23.	Инвалидлар декадасы	Декабрь	Волонтерлар, Социаль яклау бүлеге	2,012	2,156	2,300
24.	Россиякүләм иреклеләр көнен бәйрәм иту һәм елга йомгак ясау	Декабрь	Барлык яшьләр оешмалары, «Мәдәният идарәсе» МУ	17	17	17
25.	«Өмет чыганагы» тернәкләндерү үзәгендә булу	Декабрь	Волонтерлар, КДН	7	5	6
26.	«Тәмәке, сыра һәм спиртлы эчемлекләр кулланышының зыяны турында» темасына түгәрәк өстәл артында әңгәмә үткөрү	Декабрь	Форпост үзәге, Эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча ЮХИДИ инспекторы	0	0	0
27.	Дан, истәлекле урыннар һәм хәрби күмү аллеяләрен чистарту	Ел давамында	Волонтерлар	0	0	0
28.	Социаль патронатта торучы гаиләләргә адреслы ярдәм	Ел давамында	Волонтерлар	0	0	0
29.	Спорт чараларын үткөрү	Ел давамында	Барлык яшьләр оешмалары	43	43	45
30.	"Без имин юлны сайлыйбыз" акциясе үткөрү	Ел давамында	Форпост үзәге	4	4	4

31.	Тәмәкә тартуны, алкоголизмны һәм наркоманияне профилактикалау чаралары үткөрү.	Ел дауамында	Формост үзәге	0	0	0
------------	--	--------------	---------------	---	---	---

4 бүлек. Программа белән идарә итү һәм аны гамәлгә ашыру механизмы

Арча муниципаль районында волонтерлык хәрәкәтен оештыру һәм үстерү өчен өч төп форма кулланыла:

- 1) волонтерларның халыкның социаль якланмаган төркемнәре белән эше:
 - ятим балалар, инвалидлар, картлар.
- 2) граждан-патриотик:
 - Бөек Ватан сугышы ветераннарына ярдәм;
 - Жиңү көненә багышланган тантаналы чаралар оештыру;
- 3) сәламәт яшәү рәвеше, тискәре социаль күренешләргә профилактикалау:
 - наркоманлыкка, тәмәке бәйлелегенә, алкоголизмга, ВИЧ/СПИД таралуга каршы көрәшкә юнәлдерелгән пропаганда акцияләре оештыру;
 - донор каны һәм плазма жыю буенча акцияләр оештыру;
 - профилактикалау юнәлешендәге мәдәни һәм массакүләм спорт чаралары оештыру;
 - Арча муниципаль районында яшыләрнең ялын оештыру.
- 4) экологик акцияләр:
 - күпләп жыелу территорияләрен жыештыруда ярдәм (парклар, стадионнар, комлык);
 - яр буе территориясен жыештыру;
 - районның ял итү урыннарын (урман массивы, аланнар) һәм туристлык объектларын жыештыру;
- 5) «Уңайлы шәһәр мохитен формалаштыру» федераль проекты чараларын гамәлгә ашыру:
 - федераль проект чараларын гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль учреждениеләр белән бергәләп эшләү.

Программаны гамэлгэ ашыруга юнэлдерелгэн төп чаралар

- профилактик чаралар оештыручы волонтерлар өчен өйрөтү семинарлары һәм тренинглары үткөрү;
- волонтерларның слетларда, түгэрэк өстәлләрдә катнашуы;
- Район һәм муниципаль чараларда катнашу, шулай ук социаль учреждениеләрдә эшләү.

Волонтерлар хәрәкәтен үстерү чаралары.

Программаның көтелгән нәтижәләре

Эшнең төп нәтижәсе - эшчәнлек барышында халыкның жаваплыгын, сәламәтлеген формалаштыру;

Гражданлык жәмгыяте институтларының социаль әһәмиятле эшчәнлеген активлаштырырга, гражданның инициативалары санын муниципаль ярдәм күрсәтү программасының стимуллаштыру чараларын гамэлгә ашыру юлы белән арттыру;

Сәламәт яшәү рәвешә буенча акцияләрдә катнашу, жәмгыятә зарарлы гадәтләргә һәм асоциаль тәртипләргә массакүләм профилактикалауга ярдәм итү;

- эзерлек һәм квалификация күтәрү узган социаль юнәлештәге коммерциячел булмаган оешмалар вәкилләргә санын һәм вәкилләргә уку чараларында катнашкан коммерциячел булмаган оешмалар санын арттыру;

- ижтимагый аңның һәм ижтимагый катнашуның югары дәрәжәсен формалаштыру;

- коммерциячел булмаган оешмаларның социаль әһәмияте турында халыкның хәбәрдарлык дәрәжәсен арттыру;

- коммерциячел булмаган оешмаларның уңай имиджын ныгыту;

- жирле үзидарәне гамэлгә ашыруның сыйфатын арттыру.

5 бүлек. Программа максатларының индикаторлары

Программаны гамэлгә ашыру түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- социаль үсешнең һәм социаль жаваплылыкта уңай тәҗрибә тупларга;
- яшьләргә дәрестән тыш вакытта мәшгульлеген тәмин итү һәм аларны, барыннан да элек, наркотиклар, исерткеч эчемлекләр кулланудан читләштерергә;
- районның өлкән яшьтәге халык ялын оештырырга;
- кеше кыйммәтләрен сакларга һәм үстерергә.

6 бүлек. Программа чараларын гамэлгә ашыру өчен кирәкле ресурслар.

Программаны гамэлгә ашыру «2025 - 2027 елга Арча муниципаль районының Молодежная сәясәтен үстерү» муниципаль программасы кысаларында жирле бюджет акчаларыннан гамэлгә ашырыла һәм 525 468,00 сум тәшкил итә, шул исәптән:

2025 ел - 175 012,00 сум;

2026 ел - 175 156,00 сум;

2027 ел - 175 300,00 сум.

Программа чараларын финанслау күләме фарыз характерында һәм ел саен төгәлләштерелергә тиеш.